

Vänersborgs kommun

Revisorerna

Kommunfullmäktige i
Vänersborgs kommun

Revisionsberättelse för år 2008

Vi har granskat kommunens verksamheter och räkenskaper samt, genom utsedda lekmannarevisorer, verksamheten i AB Vänersborgsbostäder, Fastighets AB Vänersborg, Vattenpalatset Vänersparken AB och Hunnebergs Kungajakt- och Viltmuseum AB för år 2008. Vi bifogar en kort redogörelse för resultatet av vår granskning.

Vi har inte funnit skäl till anmärkning.

Vi anser att kommunens redovisning är rättvisande och tillstyrker att årsredovisningen godkänns.

Vi tillstyrker att ansvarsfrihet beviljas kommunstyrelsen och övriga nämnder samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ.

Vänersborg 2009-03-24

Torsten Gunnarsson
Ordförande

Thomas Boström
Vice ordförande

Åke Claesson

Benny Jonasson

Christin Slättmyr

Eva Jonsson

Roger Karlsson

Redogörelse för granskning år 2008

Med hänvisning till kommunens revisionsreglemente lämnar vi följande redogörelse för 2008.

Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers har biträtt oss vid revisionen. Vi har haft ett anslag på 1,1 mkr. Vi redovisar ett 0-resultat.

Vår uppgift enligt kommunallagen, revisionsreglementet och god revisionsred är att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som sker inom nämnden är tillräcklig.

Genom vår granskning skall vi få ett underlag för prövning av nämndernas ansvarsutövning och en bedömning av om nämnderna och enskilda förtroendevalda skall rekommenderas ansvarsfrihet. Vidare skall vår granskning medverka till en positiv utveckling av verksamheten så att den blir mer ändamålsenlig och att den interna kontrollen förbättras.

Utifrån en väsentlighets- och riskanalys har vi granskat nämndernas verksamheter i enlighet med god revisionsred och vår revisionsplan. Fördjupande granskningar har bedrivits i projektform och avser bedömning om kommunens verksamhet bedrivs ändamålsenligt och på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillfredsställande.

Inom redovisningsrevisionen har granskningar genomförts avseende intern kontroll och säkerhet i system och rutiner samt om räkenskaperna, årsredovisningen och delårsrapporten är rättvisande.

Vi har i rapporter till berörda nämnder och kommunstyrelsen redogjort för resultatet av våra granskningar. Rapporter från dessa granskningar, som utförts av Öhrlings PricewaterhouseCoopers, innehåller ibland kritik för brister men också förslag till åtgärder och utveckling. Nedan följer en kort sammanfattning av dessa rapporter.

Årlig verksamhetsgranskning och redovisningsrevision

Barnperspektivet enligt FN:s konvention

Vi har granskat hur Vänersborgs kommun införlivar barnperspektivet i sin verksamhet mot bakgrund av FN:s konvention om barnets rättigheter, med särskilt fokus på artikel 2 (om diskriminering), artikel 3 (om hänsyn till barnets bästa), artikel 4 (om aktiva prioriteringar), artikel 6 (om rätt till liv och utveckling), samt artikel 12 (om inflytande och delaktighet). Se bilaga C.

Vår slutsats;

I kommunens mål och styrdokument hänvisas inte till barnkonventionens artiklar. Socialnämnden, kulturnämnden, barn- och ungdomsnämnden samt gymnasienämnden har dock mål och övriga styrdokument med ett uttalat barnperspektiv. Likaså folkhälsoarbetet under

kommunstyrelsen. Målen omsätts i förvaltningarnas resultat- och aktivitetsplaner. Resultaten redovisas i nämndernas verksamhetsberättelser, som också ingår i kommunens årsredovisning. Övriga nämnder saknar ett uttalat barnperspektiv i sina mål och styrdokument.

I den kommunövergripande styrningen (vision och inriktningsmål) uttalas heller inget barnperspektiv, och barn och unga anges inte som ett särskilt utvecklingsområde. Det innebär att det heller inte finns någon **samlad** bild av resultatet av alla de insatser som görs och av de förbättringsområden som finns. Därför är det svårt att bedöma om kommunen som helhet och fullt ut använder tillgängliga resurser för att säkerställa barns och ungdomars rättigheter enligt barnkonventionens principer, även om granskningen visar att många och kvalitativa insatser görs. Vidare är det inte tydliggjort av kommunfullmäktige hur ansvaret för barnkonventionen är fördelat. För att säkerställa att barnkonventionens principer tillämpas och följs upp rekommenderas kommunfullmäktige att;

- Förtydliga barnperspektivet i den kommunövergripande målstyrningsprocessen.
- Fastställa varje nämnds ansvar för barnkonventionen i respektive nämnds reglemente.
- Säkra det så kallade trenämndssamarbetet, och eventuella övriga samverkansformer, i respektive nämnders reglementen.
- Inventera behovet av information om kommunens skyldigheter enligt barnkonventionen, behovet av utbildning som inspirerar och motiverar samt behovet av utbildning i tillämpning och metoder.

I Vänersborgs kommun görs många insatser för barn och ungdomar. Kulturnämnden erbjuder ett rikt utbud av aktiviteter. Socialnämnden har särskilda barnhandläggare som arbetar enligt metoden BBiC (Barns behov i centrum) och man arbetar i många samverkansformer utifrån ett barnperspektiv. Samhällsbyggnadsnämnden utvecklar metoder för att säkra att nämnderna beställer godtagbar kvalitet på t ex mat och städning. Barn- och ungdomsnämnden driver många ungdomsfrågor under avdelningen Musik och Ungdom. Under kommunstyrelsen bedrivs ett aktivt folkhälsoarbete som till stor del är riktat mot barn och unga. För var och en av de nämnder som granskats finns det alltså exempel på särskilda insatser för barn och ungdomar. Vidare redovisas ett flertal samverkansformer över nämndsgränserna. Några allvarliga brister har inte framkommit under granskningen men däremot en del förbättringsområden (se sid 12). Sammanfattningsvis handlar dessa om att varje nämnd i högre grad än nu bör;

- Ta fram information som är riktad till barn och ungdomar.
- Säkerställa att barns och ungas synpunkter och önskemål avlyssnas i frågor som berör dem.
- Säkerställa att barn och unga är mer delaktiga i planering av aktiviteter som berör dem.
- Förtydliga den samverkan som stärker barnperspektivet i kommunen.

Demokratiberedningen uppger i sitt program att man vill öka ungdomars delaktighet i samhällsfrågor. För tillfället pågår inga riktade insatser för barn och ungdomar.

Ansvarig nämnd för ungdomsrådet är barn- och ungdomsnämnden. Ungdomsrådet används i dag inte som remissinstans av nämnder och förvaltningar, men samtliga intervjuade politiker, tjänstemän och ungdomar ser detta som en möjlighet. En politisk arbetsgrupp deltar i ungdomsrådets möten och de intervjuade ungdomarna tycker att samarbetet fungerar bra.

Ungdomsrådet har en egen budget om 100 tkr. Utifrån granskningen lämnas följande förbättringsförslag:

- Säkerställ att alla skolor och berörda verksamheter (som har platser i ungdomsrådet) utvecklar sitt arbete med elev- och ungdomsinflytande.
- Tydliggör vilka mandat och ansvarsområden som ungdomsrådet skall ha genom det ungdomspolitiska handlingsprogrammet, som bör antas av kommunfullmäktige.
- Informera och utbilda alla nämnder och förvaltningar i hur man kan arbeta med barns och ungdomars inflytande.
- Säkerställ ett kraftfullt stöd för ungdomsrådet: t ex coachning, handledning, utbildning och budget.

Säkerhet och intern kontroll i PA- lönesystem

Vi har granskat säkerhet och intern kontroll i PA/lönesystemet. Granskningen omfattar de lönerutiner som bedöms som väsentliga i lönehanteringen. Speciell inriktning har skett mot Va och Renhållningspersonal där vi gör en utökad verifiering av höga bruttolöner, lönetillägg, sparade semesterdagar och oövertid.

Vår slutsats;

I rapporten har vi inom vissa områden lyft fram behovet av utökade kontrollmoment samt bättre dokumentation av regler och rutiner vilket är en förutsättning för en strukturerad uppföljning och kontroll av lönesystemet. Exempel på sådana områden/frågor är;

- Kontroll av riktighet i registrerade uppgifter i lönesystemet.
- Avstämning och attest att rätt löneuppgifter har registrerats på verksamheten.
- Avstämningsblankett samt signallistor och annat kontrollunderlag bör sparas i en särskild avstämningspärm i cirka ett år.
- Rutinen att viss personal kan registrera sin egen förändrade lön bör förändras.
- Utförd kontroll och avstämning av balanskonto bör dokumenteras skriftligt.
- För att förstärka kontrollen av beredskapstjänstgöring rekommenderar vi att man använder "larmdagbok" där alla uttryckningar registreras av tjänstgörande personal.
- Felaktig hantering av oövertidsersättning för ett fåtal renhållningspersonal skall omgående korrigeras.
- Behörighetskontroller av attesterande personer och att kontrollen dokumenteras.
- Krav på lösenordsbyte även i försystemen samt att man konstruerar en rapport för att kunna läsa loggfiler.

Mervärdesskatt och momscompensation

Vi har granskat kommunens hantering av dels den ingående mervärdesskatten och dels den kommunala momscompensationen. Den kommunala momsredovisningen är delad i två delar. En del avser den moms som redovisas mot bakgrund av kommunens skattepliktiga verksamhet, den andra delen avser den moms som redovisas i det sk kommunkontosystemet (Ludvika). Felaktigheter i hanteringen av den del som avser den skattepliktiga verksamheten kan medföra bl a skattetillägg. Då RSV (riksskatteverket) from 2003-01-01 tagit över ansvaret för kommunkontosystemet kan en felaktig hantering även i detta system innebära sanktioner (ränta).

Vår slutsats;

Vi bedömer att granskade rutiner avseende kommunens hantering av ingående mervärdesskatt (inkl avdragsförbud och avdragsbegränsningar) i allt väsentligt fungerar på ett tillfredställande sätt.

I fråga om den kommunala momscompensationen, som till sin konstruktion är ett mer komplext regelverk, har vi i några fall noterat att man missat att söka ersättning för vissa ersättningsberättigade fakturor.

Livsmedelstillsyn

Vi har granskat uppföljning och tillämpning av tillsynsplanens avsnitt för livsmedel samt rutin för fakturering av tillsyn, godkännande och registrering inom livsmedelsområdet.

Vår slutsats;

Miljö- och hälsoskyddsnämnden uttrycker farhågor för att genomförandet av tillsyn inte blir det planerade. Av det bedömda (till nämnden föreslagna) behovet av bl.a. tillsyn har nämnden valt en väsentligt lägre utförandenivå. Följande punkter anser vi bör utredas av nämnden;

- Är uppnådd grad av självfinansiering inom livsmedelsområdet rimlig ?
- Vilken nivå bör timtaxan ha för att uppnå önskvärd grad av självfinansiering ?
- Bör utfallet/resultatet av genomförandet av beslutad tillsynsplan följas upp mer detaljerat ?

Vi har uppmärksammat nämnden på den risk som finns för att det byggs upp en ”tillsynsskuld”. Utifrån vår granskning har framfört följande förslag;

- Genomför tillsyn i en omfattning som i princip överensstämmer med de timmar som årsavgiften baseras på.
- Ange i budget (tillsynsplanen) planerad grad av självfinansiering inom livsmedelsområdet.
- Visa vilken nivå som timtaxan bör ha för att uppnå önskvärd grad av självfinansiering.
- Visa i budget (tillsynsplanen) hur intäkterna utvecklas vid ökande resurser (timmar) för arbetet med godkännande/registrering och tillsyn.
- Den interna kontrollen beträffande fakturering är i stort (med någon justering) tillfredsställande. Vi föreslår dock att debiteringslistan kompletteras med uppgift om antal timmar/objekt samt en totalsumma för alla objekt samt att listan signeras och sparas som bekräftelse på att kontroll är utförd.

Överförmyndarverksamheten

Vi har granskat om överförmyndarverksamheten är ändamålsenligt organiserad och om det finns tillförlitliga rutiner som garanterar hög säkerhet och god intern kontroll inom överförmyndarnämndens ansvarsområde.

I första hand regleras verksamheten av föräldrabalken, förvaltningslagen och kommunallagen. Reglerna syftar till att skydda underårigs egendom och att hjälpa den som på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållanden är ur stånd att bevaka sin rätt, förvalta sin egendom och sörja för sin person. Verksamheten är en obli-

gatorisk kommunal uppgift och innefattar betydande moment av myndighetsutövning d v s ett bestämmande över vad enskilda människor får och skall göra.

Vår slutsats;

Vår bedömning är att överförmyndarnämndens verksamhet fungerar bra och sköts på ett ändamålsenligt sätt. Vi vill dock lämna några förslag och rekommendationer till vidare utveckling.

Vi rekommenderar att den generella granskningsinstruktionen kompletteras med en egen framtagen granskningsinstruktion och/eller checklista kring omfattningen av granskningarna. Exempel på checklista finns i bilaga 1. Denna har tagits fram av Västerås stad. Avsikten med en checklista är att denna blir en dokumentation kring genomförd granskning.

Det skall också tydligt framgå av redovisningshandlingarna vilka poster som har blivit kontrollerade. I dag ”bockas” granskade poster. Vi rekommenderar att man skärper rutinen genom att granskade poster signeras eller helst att granskningsstämpel används.

Vi rekommenderar också att man ser över handläggningstiderna genom att nämnden tar fram tydliga mål kring när granskning och beslut av årsräkningar och årsberättelser skall vara klara. Om möjligt borde juni månad vara ett lämpligt mål. Mer komplicerade redovisningar kan behöva något längre handläggningstider. Vi är medvetna om att detta kan ställa nya krav på arbetsorganisationen genom att granskningarna koncentreras till en kortare period.

I dag sker ingen redovisning av statistik över påträffade felaktigheter vid granskningarna. Enligt vår uppfattning är det viktigt att redovisa den här typen av statistik till Överförmyndarnämnden bl.a. som underlag för diskussion och beslut om prioritet i granskningarna och beslut om eventuella fördjupade granskningar.

Att finna lämpliga gode män och förvaltare kan vara ett problem – särskilt till huvudmän med psykisk sjukdom och/eller missbruksproblematik. Huruvida detta kan lösas genom att man fastställer en plan för att säkerställa rekryteringen på lång sikt bör diskuteras. Utökade utbildningsinsatser av befintliga och framtida gode män och förvaltare bör också övervägas i kommunen eventuellt i samverkan med andra kommuner.

Nämndens uppgifter och ansvarsområden kommer att förändras fr.o.m. 2009-01-01. Vi går inte närmare in på vilka uppgifter och områden som berörs bl.a. eftersom nämnden redan 2008-01-30 har informerats om eventuella ändringar i lagstiftningen. Klart är dock att detta påverkar frågor kring skadeståndsskyldighet, utbildningsansvar för gode män, godmanskap för ensamkommande barn, tidpunkt för granskning av årsräkningar m.m.

Vi rekommenderar att Överförmyndarnämnden påbörjar en analys hur dessa förändringar kommer att påverka nämndens verksamhet i form av ökade arbetsinsatser och eventuella behov av resurser.

Byggprojekt ARENA

Vi har fortlöpande granskat processen vid byggande av Arena Vänersborg. Granskningen avser hela processen från beslut kring initiering, planering och genomförande samt slutligt färdigställande.

Under 2008 har vi genomfört en grundanalys utifrån beslut och byggkalkyler samt antagande av anbud. Organisation och styrning av byggprojektet samt översiktlig analys och bedömning av projektriskerna har också granskats översiktligt under 2008.

Särskilda avstämningar har fortlöpande skett med företrädare för projektstyrelsen. Granskningen fortsätter under 2009.

Bostadsanpassningsbidrag och hjälpmedel

Vi har granskat hjälpmedelsverksamheten samt kommunens arbete med bostadsanpassning i enlighet med Lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Vår slutsats;

Enligt vår bedömning finns en ändamålsenlig organisation för hjälpmedelsverksamheten med de förutsättningar som finns i dagsläget. En gränsdragningsproblematik finns gentemot VGR när det gäller tydlighet i informationen till kommuninvånaren om vilken huvudman man skall vända sig till.

Vi bedömer också att verksamheten är ändamålsenlig utifrån de mål som gäller för verksamheten. Av de politiska inriktningsmålen framgår bl a att ”den enskildes rätt att bo kvar i hemmet skall stärkas”. Enligt vår bedömning genomsyrar detta synsätt hjälpmedelsverksamheten.

Det finns riktlinjer som skall säkerställa en likartad ärendebedömning. Vi föreslår dock att rutinerna kring ärendehantering ytterligare kvalitetssäkras genom att rutiner för stickprovsmässig kontroll av ärendehanteringens införs inom enheten.

Av den information som lämnats till oss har också framgått att systemet med att förrådets personal skall hämta hjälpmedel som det inte längre finns behov av, inte alltid fungerar. Det råder också viss förvirring om till vilken huvudman hjälpmedlen skall återlämnas. Vi föreslår att rutinerna för återlämning av hjälpmedel och informationen till kommuninvånarna när det gäller detta, utvecklas ytterligare.

De vi intervjuat anser att den organisation som finns för bostadsanpassning i dag fungerar bra och är ändamålsenlig. Ärendehanteringens upplevs som ändamålsenlig. Samarbetet mellan de två inblandade förvaltningarna i kommunen upplevs från båda förvaltningarna fungera mycket bra.

Vid ärendehanteringens följs inte i alla delar Boverkets föreskrifter för bostadsanpassningsbidrag, eftersom kommunen hjälper till med upphandling och kostnadsberäkning. Detta görs med stöd av Förvaltningslagen som anger att stöd och hjälp skall lämnas till den enskilde om behov finns. Att upphandla tjänster är en komplicerad process som inte är enkel för den enskilde att klara av. Vi bedömer att kommunens hantering är serviceinriktad och underlättar för den enskilde.

Vi bedömer att det finns en ändamålsenlig organisation för hantering av bostadsanpassningsärenden och att de rutiner som används är ändamålsenliga.

Intern kontroll

Vi har granskat ändamålsenligheten i nämndernas arbete med intern kontroll, vars primära mål är att säkerställa att lagar följs och att de av fullmäktige fastställda målen uppfylls så att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt sätt. En viktig förutsättning för en god intern kontroll är att verksamheten har stödjande system och rutiner som fungerar på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Vår slutsats;

Vår sammanfattande bedömning är att arbetet med intern kontroll bedrivs på ett bra och ändamålsenligt sätt i kommunen. Det finns en utsedd ansvarig internrevisor som ansvarar för det övergripande arbetet och som sammankallar respektive nämnds kontaktperson. Det arbete som utförs på nämnderna avseende planer och rapportering bedömer vi som i allt väsentligt bra.

Vi vill efter utförd granskning av ändamålsenligheten i nämndernas arbete med intern kontroll framföra följande synpunkter och förslag till utveckling:

- Det som kan utvecklas ytterligare, vilket vi uppmärksammat både i enkätsvar och i nämndernas rapportering av utförd intern kontroll, är att man kompletterar planerna med en risk- och väsentlighetsbedömning. Risk och väsentlighetsbedömningen anser vi har stor betydelse för att uppnå en hög kvalitet på arbetet med den interna kontrollen.
- Vi rekommenderar också att man i nämndernas planer och rapportering tydliggör vilka kontrollmoment som är kommungemensamma och nämndsspecifika.
- I likhet med föregående år rekommenderar vi att ekonomikontoret sammanställer och dokumenterar resultatet av utförda granskningar inom nämnderna. Ett exempel på en sådan sammanställning har skickats till ekonomikontoret. Dokumentationen bör avse samtliga nämnder med syfte att ge kommunstyrelsen en heltäckande bild och en information av statusen på den interna kontrollen i kommunen inom de granskade områdena.
- Vi anser att de granskningsmoment som inom vissa förvaltningar är årligen återkommande, såsom exempelvis kontokort och körjournaler, kan lyftas ur internkontrollplanerna och istället ingå som en del i rutinen för den löpande interna kontrollen. Det är naturligtvis viktigt att den interna kontrollen inom detta område fungerar på ett ändamålsenligt sätt men vi bedömer det inte som väsentligt att återrapportering sker till nämnden såvida inte detta uttryckligen krävs av respektive nämnd.
- Vi rekommenderar också att man systematiskt följer upp de brister som framkommer i granskningarna. Uppföljning av vidtagna åtgärder bör också återrapporteras till respektive nämnd intill dess man bedömer att aktuell kontrollrutin fungerar tillfredställande.
- En vedertagen definition av intern kontroll är att den omfattar alla system och rutiner/processer som syftar till att styra ekonomin och verksamheten. Enkätsvaren signalerar också att man upplever arbetet med interna kontrollplaner vara enbart in-

riktat mot ekonomiska rutiner och omfattar inte granskning av beslut och verksamhetsuppföljning. Vi anser att man kan utveckla och fördjupa arbetet med den interna kontrollen så den även omfattar verksamhetsuppföljning.

Delårsrapport

Enligt kommunal redovisningslag (KRL) kapitel 9 är kommunen skyldig att upprätta minst en delårsrapport omfattande sex till åtta månader. Delårsrapporten skall innehålla en översiktlig redogörelse av verksamhet och resultat och upprättas enligt god redovisningssed.

Vår slutsats;

Kommunens delårsrapport är i allt väsentligt rättvisande. Den är informativ och har en bra struktur.

Det är viktigt att inte bara utfallet av ekonomin redovisas. Enligt ny lagstiftning om ”god ekonomisk hushållning” skall också delårsrapporten innehålla en redovisning av hur fullmäktiges mål är uppfyllda. Med anledning härav har ett särskilt utlåtande överlämnats direkt till kommunfullmäktige.

Årsredovisning 2008

Granskning av årsredovisningen skall bedöma att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen samt att årsredovisningen uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

Vår slutsats;

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen och i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed. Vi vill dock uppmärksamma att kommunens extra avsättning för framtida pensionskostnader med 5 mkr för 2008 (2007 avsattes 30 mkr) är ett avsteg från vad som betraktas som god redovisningssed, baserad på följsamhet till lagstiftningens intentioner.

Kommunens resultat (26,6 mkr) är 7 mkr bättre än budget. Kommunallagens krav på en ekonomi i balans är uppfylld. Vår sammanfattande bedömning är att kommunens ekonomiska situation är tillfredställande, men konstaterar samtidigt att utvecklingen 2008 gått i negativ riktning.

Nettokostnadsandelen som i årets bokslut uppgick till 98,5% är enligt vår bedömning en viktig signal på att en uppbromsning av kostnadsutvecklingen (6,2 %) måste ske för att möta de lägre skatteintäkter som förväntas i lämnade prognoser de kommande åren.

Nämndernas budgetföljsamhet måste förbättras för att möjliggöra ett fullgott styrinstrument för Kommunstyrelse och Kommunfullmäktige. Vi har särskilt uppmärksammat det stora underskott som redovisas för Barn- och ungdomsnämnden under 2008 om drygt - 14 mkr och som i prognosen som lämnades i augusti 2008 uppskattades till -700 tkr. Detta är enligt vår uppfattning otillfredsställande och bör nog analyseras och utvärderas.

Ytterligare tecken på att kommunens ekonomi gått i negativ riktning är att två av de fyra finansiella målen inte har uppfyllts.

Den totala investeringsutgiften uppgår till 195 mkr jämfört med en budget på 314 mkr. Budgetavvikelsen ligger därmed på cirka 37 % motsvarande 119 mkr. Målsättningen bör enligt vår uppfattning öka vad gäller att budgetera en mera realistisk budgetnivå än vad som är fallet för närvarande.

Nämndernas redogörelser är överlag väl strukturerade och rubrikmässigt följer de anvisningar som ekonomikontoret lämnat inför bokslutsarbetet. Vi vill dock i likhet med föregående år påpeka vikten av kopplingen mellan verksamhet och finansiellt perspektiv som kan utvecklas i redogörelserna.

God ekonomisk hushållning

Under rubriken ”övergripande målavstämning och finansiell sammanfattning” framgår att två av de fyra ekonomiska målen inte har uppnåtts. Soliditeten har sjunkit med 3 %-enheter. Kommunens pensionsåtaganden täcks endast till 93 % vilket dock är en förbättring med 4% vid jämförelse med 2007.

De kommunövergripande målen samt analys av dessa presenteras i avsnitt för övergripande målavstämning. De kommungemensamma målen avser miljö, boende, service, arbetsmarknad och sysselsättning, näringsliv samt personalpolitiska mål. Av de presenterade sju kommungemensamma målen uppnåddes fyra. Analys och målavstämning samt ekonomisk analys av nämndernas verksamhet framgår av nämndsredogörelserna.

De krav som lagen om God ekonomisk hushållning ställer innebär en tydlig koppling mellan ekonomi och verksamhet vilket skall framgå av såväl förvaltningsberättelse (övergripande) som verksamhetsberättelse (specifikt för nämnden). Detta kommer ytterst att ställa krav på mätning och redovisning av produktivitet och effektivitet. Vi anser att det av nämndernas analys och målavstämning även bör framgå om och i vilken omfattning resultaten har bäring på god ekonomisk hushållning

Årlig granskning av kommunens nämnder och styrelser

Vi har i positiv anda träffat företrädare för kommunens nämnder och förvaltningar och diskuterat olika frågor i syfte att stimulera till en förbättrad intern kontroll. Det gäller särskilt nämndernas aktiviteter för uppföljning, utvärdering och styrning i syfte att uppnå beslutade mål och att verksamheten skall utföras inom befintliga ekonomiska ramar.

Gymnasienämnden

Vi har träffat nämndens presidium, förvaltningschef och ekonom för genomgång av verksamhet, ekonomi, uppföljningar och bokslut samt fortlöpande tagit del av protokoll, föredragningslistor och övriga handlingar. Vi har sammanträffat med ansvarig för gymnasieskolans estetiska, orkestermusiker samt individuella program. Detta har gett en god information om verksamhet och ekonomi.

Vi har stickprovsvis granskat verifikationer och uppföljning av ekonomiska rutiner. Vi har också tagit del av den interna kontrollen.

Vidare har vi informerat oss om gymnasiets relation till Fyrbodals gymnasieskola.

Vår slutsats;

Inom Fyrbodals gymnasieskolor kommer det, inom de närmaste åren, att finnas ett mycket stort överskott på utbildningsplatser. Då är det viktigt att arbetet med samordning av program och platser inom Fyrbodal intensifieras.

Då konkurrensen om gymnasieeleverna kommer att öka ställer detta större krav på gymnasieskolans programinriktning och marknadsföring.

För 2008 kan vi konstatera att det totala resultatet för verksamhet och ekonomi är tillfredsställande.

Socialnämnden

Vi har under året träffat nämndens ordförande, förvaltningschefen och ekonom för genomgång och uppföljning av nämndens verksamhet och ekonomi. Vi har löpande tagit del av protokoll och föredragningslistor samt varit på besök ute i verksamheterna, företrädesvis inom individ och familjeomsorg. Vi har stickprovsvis granskat verifikationer, följt upp ekonomiska rutiner och den interna kontrollen av dessa. Vidare har vi givits tillfälle att närva vid ett nämndsmöte. Nämnden redovisar ett underskott på 2,4 milj. Vilket till stor del avser individ och familjeomsorg samt omsorg om funktionshindrade.

Vår slutsats;

Nämnden har satsat på hemmaplanslösningar och förebyggande verksamhet för familjer och ungdomar. Detta är till stora delar ej lagbundet men torde framöver minska de lagbundna åtgärderna. Att ekonomiskt beräkna den verkliga kostnaden/vinsten låter sig inte göras. Vi ser en fara i ökande kostnaderna av försörjningsstöd samt färdtjänst. Vid verifikationskontrollen konstateras att man inte alltid utnyttjar möjligheten i systemet att lämna kommentarer till fakturor. Vid konferens/externa möten saknas avsikten samt deltagarlistor. I vissa fall saknas kvitto/följesedlar.

Barn- och ungdomsnämnden

Vi har följt och hållit oss informerade om nämndens verksamhet genom att ta del av protokoll, föredragningslistor, ekonomi- och verksamhetsrapporter samt övriga handlingar.

Hela kommunrevisionen gjorde under året ett studiebesök på Rånnums skola för en guidning i de nya lokalerna. Vid besöket redogjorde skolans rektor bland annat för de problem och svårigheter som uppstår när antalet elever sjunker.

Vid två träffar med förvaltningsledningen har vi diskuterat styrning, resursfördelning och kvalitetsarbetet inom skolan. Vidare har vi fått en genomgång av organisationen för barn i behov av särskilt stöd och arbetet i projektet Pinoccio.

Vid besök på Rånnums och Öxnereds skolor ägnades särskild uppmärksamhet åt skolornas kvalitetsarbete. Vi kommer under 2009 att fortsätta följa detta arbete.

Vår slutsats;

Barn och ungdomsnämnden redovisar för 2008 ett underskott på 14,4 mkr. Av detta underskott var 7,7 mkr känt vid nämndens sammanträde i december. Resterande underskott på 6,7 mkr har kommit fram i bokslutsarbetet. Det mesta av underskottet kan förklaras med dålig kommunikation mellan nämnd och förvaltningschef samt bristande ekonomisk styrning och budgetdisciplin.

Vid några verifikationskontroller konstaterades att man inte alltid utnyttjar möjligheten i systemet att lämna kommentarer till fakturor. Vid konferenser/externa möten saknas ibland avsikten med samt deltagarlistor. Den elektroniska hanteringen av fakturor har troligtvis inneburit att rutiner inte fungerar på samma sätt som tidigare.

Även under 2008 har vi koncentrerat oss på skolornas kvalitetsarbete och styrning. Vi har uppmärksammat det mycket goda resultat som Öxnereds skola fick vid skolverkets genomgång av skolans kvalitetsarbete.

Kulturnämnden

Vi har löpande tagit del av nämndens föredragningslistor och protokoll. Vidare har vi sammanträffat med nämndens ordförande för en allmän genomgång av årets verksamhet och nämndens ekonomi.

Vid en guidning på biblioteket har vi blivit uppmärksammade på bibliotekets många erbjudanden utöver den traditionella utlåningen av böcker, musik film mm. Nämnas kan återkommande programpunkter som Internetakuten, Melodikrysset, Släktforskarnas öppna hus, Sagoteater med flera. Nytt för 2008 är avdelningen för Kropp & Själ som kompletteras med intressanta föredrag i som faller under ämnet.

Vår slutsats;

Sammanfattningsvis kan vi även för verksamhetsåret 2008 konstatera att nämnden fortfarande arbetar med en ekonomi i balans. Det är det vår uppfattning att Kulturnämnden ansvarar och driver verksamheter som för kommuninvånarna är värdefulla och uppskattade.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Under året har vi hållit oss informerade om nämndens verksamhet genom att läsa protokoll, delårsbokslut och övriga handlingar. Vi har träffat förvaltningschefen för genomgång av verksamheten.

Under året har en revision gjorts av nämndens tillsynsplan och fakturering. I tillsynsplan 2008 som antogs av miljö- och hälsoskyddsnämnden redovisades farhågor för att genomförandet inte blir det planerade då det saknas resurser, om man jämför planerad tid för kommande år med bedömt resursbehov. Bristen är störst inom naturvård och miljöskydd. Av det bedömda behovet av bl a tillsyn har nämnden valt en väsentligt lägre utförandenivå än den planerade, detta kan medföra att en "tillsynsskuld" byggs upp. Från om med 2009 kommer ansvaret för djurskyddet att övertas av länsstyrelsen. För 2008 kan vi konstatera att miljö- och hälsoskyddsnämnden har en budget i balans.

Vår slutsats;

Vi konstaterar att farhågor finns om otillräckliga resurser vad gäller tillsyn.

Att nämnden har en budget i balans.

Byggnadsnämnden

Vi har följt och hållit oss informerade om nämndens verksamhet genom att ta del av protokoll, fördragningslistor, ekonomi och verksamhetsrapporter. Vi har besökt nämnden. Vi har tagit del av den internkontroll som utförts under året. Vi har stickprovskontrollerat fakturor och betalningsrutiner.

Vår slutsats;

Byggnadsförvaltningen upplevs fungera tillfredsställande såväl internt som i samarbete med andra förvaltningar. Vad som kan noteras är ett negativt resultat på 226 000 kronor.

Samhällsbyggnadsnämnden

Vi har följt och hållit oss informerade om nämndens verksamhet genom att ta del av protokoll, fördragningslistor, ekonomi och verksamhetsrapporter samt övriga handlingar. Under året har vi besökt nämnden och träffat Va-chef med personal för att få en djupare bild av verksamheten. Vi har stickprovskontrollerat nämndens fakturor och betalningsrutiner.

Vår slutsats;

Samhällsbyggnadsförvaltningens verksamhet upplevs fungera tillfredsställande i sina olika verksamhetsområden. Vad som kan noteras är ett negativt resultat på 2,3 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen

Vi har följt och hållit oss informerade om nämndens verksamhet genom att ta del av protokoll, fördragningslistor, ekonomi och verksamhetsrapporter samt övriga handlingar.

Vår slutsats;

Kommunstyrelsens verksamhet upplevs fungera tillfredsställande i sina olika verksamhetsområden.

Överförmyndarnämnden

Vi har besökt de handläggande tjänstemännen i verksamheten för att få en inblick i deras arbete med uppföljning av godemännens årsredovisningar. Vi har gått igenom dokumentation och hjälpmedel som nämnden erbjuder godemännen i deras arbete. Vi har stickprovskontrollerat fakturor och betalningsrutiner.

Vår slutsats;

Överförmyndarnämndens verksamhet upplevs fungera tillfredsställande. Vad som kan noteras är ett negativt resultat på 177 000 kronor.

